

Sak: 21/2481
JournalpostID: 22/6363
ArkivID: K1-143
Saksbehandler: Åge Sandsengen
Dato: 01.04.2022

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
028/22	Kommunestyret	07.04.2022

Planprogram kommuneplanens samfunnsdel Nord-Aurdal kommune 2022-2023

Vedlegg:

01.04.2022	Planprogram	328366
01.04.2022	Innspill til planprogram samfunnsplan	328367

Saksopplysninger:

Forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel legges med dette frem for endelig vedtak.

Ifølge plan- og bygningsloven § 4-1, skal det som ledd i varsel av planoppstart, utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Hensikten med planprogrammet er å fastsette hvilke temaer som skal belyses i utarbeidingen av kommuneplanens samfunnsdel, hvem som skal ta del i planarbeidet, opplegg for medvirkning, organisering og forankring samt fremdriftsplan. Samfunnsplanen er det overordnede strategiske plandokumentet i kommunen.

Forslag til planprogram ble behandlet i kommunestyret den 16.12.2021, med følgende vedtak:

«Kommunen varsler oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2022-2033 legges samtidig med varselet om oppstart ut til høring og offentlig ettersyn med 6 ukers høringsfrist.»

Oppstart av planarbeid og forslag til planprogram ble kunngjort og lagt ut på høring og offentlig ettersyn i perioden 06.01-22.02.2022. Det kom 22 innspill. Hovedvekten av innspillene mener forslag til planprogram har sentrale tema. De fleste innspill gjelder temaer som allerede ligger inne i forslag til planprogram, under «Aktuelle tema å diskutere i samfunnsdelen» og/eller under «Ti (10) viktige områder å diskutere i samfunnsdelen».

Endelig forslag til planprogram ligger vedlagt. Endringer som er gjort etter høring og offentlig ettersyn er markert i med gult i dokumentet.

Innspillene kan leses i sin helhet i vedlegg «høringsuttalelser». Under følger sammendrag av innspill som tas med videre i prosessen for utarbeidelsen av kommuneplanen:

Statsforvalteren

- Hvordan få til økt samarbeid i Valdres for å øke tjenestekvalitet.
- Tiltak bør innarbeides i øk.plan, og øk.plan bør bli handlingsdelene til kommunens planer.
- Miljø- energi- og klimaplan trenger ikke utarbeides som egen plan men tas i

- samfunnsdelen med klare mål og gjennomføring i øk.planen.
- Temaer: Bolig for velferd, lovpålagte offentlige tjenester, samfunnssikkerhet.
  - Roser kommunen for et målrettet arbeid innen sentrumsutvikling gjennom gode planer og studier som for eksempel gatebruksplanen, og forventer at kommunen bygger videre på dette for å sikre en positiv utvikling av Fagernes/Leira som regionsenter.

Punktene om samarbeid mellom Valdreskommunene, at økonomiplanen blir kommuneplanens handlingsdel, og punktet om miljø- og energiplan tas med inn i planprogrammet. Dette blir egne temaer som skal utredes i samfunnsdelen. De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Innlandet fylkeskommune

- Utdanning og kompetanse bør løftes frem i planprogrammet.
- Positive til at kommunen løfter debatten Leira og Fagernes inn i planen for å søke å få tydeliggjort hva salgs utvikling som ønskes, og hvor dette ønskes.
- Kommunen bør vurdere en egen kommunedelplan for klima og energi.

Punkt om utdanning og kompetanse tas med inn i planprogrammet under avsnittet «Barn og unge», som et tema som skal utredes. De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Statens vegvesen

- tenke samordnet bolig- areal og transportplanlegging – viktig for å nå FNs bærekraftsmål
- samfunnsdelen bør drøfte ønsket utvikling mellom Fagernes og Leira for å nå målsetningene som ligger i SATS-strategien hvor styring av lokalisering av handel og boligutvikling er sentralt

Momentene tas med inn og vurderes ved utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel, men uten at planprogrammet endres.

Nord-Aurdal Høyre

- Utforming av kommunedelplanen; mer strategisk, kort og spisset, mindre tekst, faktaopplysninger tas ut av hoveddokumentet
- Færre hovedstrategier, fokus på tverrsektorielle satsinger
- Revitalisering av Fagernes (inkl kulturhus)
- Økt fokus på frivilligheten
- Nord-Aurdal som attraktiv hyttekommune
- Prioritere forebyggende tiltak for å redusere kommunens helseutgifter

Punkt om utforming av planen tas med inn i planprogrammet under avsnittet «Viktige tema for samfunnsplanen». De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Valdres Storsenter AS

- Mer fokus på at kommunen skal jobbe for folketallsvekst og tiltak for å snu trenden hvor yngre flytter ut og eldre blir igjen.
- Fokus på samarbeid mellom Leira og Fagernes
- Ønsker ikke at kommunen legger noen begrensninger vedrørende detaljhandel på Leira.

Planprogrammets tekst under «Byutvikling» er noe endret ifht Leira og Fagernes. De politisk vedtatte dokumentene Samfunnsplanen fra 2011, Kommuneplanens arealdel fra 2014 og ulike SATS (ATP) dokumenter fra 2015 til 2021 har ulike signaler om bl.a utvikling av handelen i Leira ifht byen Fagernes. Det er viktig med forutsigbarhet for næringslivet på

Fagernes og Leira, herunder kostnadsnivå for næringsutvikling, som tilsier at temaet bør drøftes i samfunnsplanen.

Punkt om folketallsvekst og hvordan holde på de unge tas med inn i planprogrammet under «Barn og unge» samt «Behov for utredninger». De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Fagernes handelsstand

- E16 ut av Fagernes – brems for utviklingen av byen Fagernes
- Manglende forankring av SATS-vedtak i gjeldende plandokumenter og reguleringsarbeid (rollefordelingen storvarehandel og detaljhandel mellom Fagernes og Leira)

Vurdering av innspillet om byutvikling Fagernes-Leira, blir tilsvarende her som vi skrev under under Valdres Storsenter AS.

De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Leira Næringsforening

- mener planprogrammet er svært godt ift valgte temaer
- kommunalt bidrag til løsninger på flom- og raskrav på Fagernes/Leira
- ønsker at kommunen legger til rette for en helhetlig utvikling uten begrensinger på Leira
- ønsker at ord som konkurransesituasjonen og handelslekkasje Fagernes-Leira fjernes fra planen
- man bør jobbe for kulturhus på Fagernes
- økt fokus på beredskap

Punkt om ras/flom tas med inn i planprogrammet under avsnittet «Næringsutvikling». Vurdering av innspillet om byutvikling Fagernes-Leira, blir tilsvarende her som under Valdres Storsenter AS.

De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Nord-Aurdal utvikling

- fokus på næringsareal
- Leirin flyplass som mulig område for utvikling
- Oppdaterte planer og analyser – eks flom og ras
- Ønsker at medvirkningsprosess legges opp tematisk

Punkt om medvirkning tas med inn i planprogrammet under avsnittet «Foreløpig plan for medvirkning». De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Sør Eiendom AS

- Mener det er viktig at kommunen legger til rette for videre utvikling på Fagernes og Leira, og i størst mulig grad likestiller disse områdene
- Oppmuntrer kommunen til et tre parts samarbeid der kommune, grunneier og mulig utbyggere går sammen om å få realisert boligutviklingsprosjekt rundt om i kommunen

Punkt om samarbeid mellom kommune og næringsliv tas med inn i planprogrammet under «Næringsutvikling», som et tema som skal vurderes. De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

Nord-Aurdal hytteforum

- Synes at Nord-Aurdal som en hyttekommune er underkommunisert i planprogrammet
- Savner analyse på verdiskapningen hytteinnbyggerne medfører for kommunen
- Kommunen bør vurdere om Aurdalsåsen nå er fullt utbygget i dag, og at man satser i andre områder/nye områder.
- Nord-Aurdal bør jobbe for å få på plass en sti/løypeplan

Punkt om sti/løypeplan tas med inn i planprogrammet under "Folkehelse", som et tema som skal utredes. De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat)

- Forventer at kommunen gjennom samfunnsdelen, legger føringer som avklarer sårbarhet for videre utbygging/fortetting knyttet til skred-, flom- og overvannsutfordringer
- Bruke aktivt ROS-analyser til å styre arealbruken og ivareta samfunnssikkerheten i arealplanleggingen.

Momentene tas med inn og vurderes ved utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel, men uten at planprogrammet endres.

Mattilsynet

- sikre gode drikkevannskilder, samt produksjon og levering av trygt drikkevann til fastboende og fritidsboliger (eierskap, fellesanleggovervannshåndtering, beskyttelse av drikkevannskilder)

Momentene tas med inn og vurderes ved utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel, men uten at planprogrammet endres.

Naturvernforbundet

- All videre hytteutvikling må foregå som fortetting av eksisterende hyttefelt.
- Naturmangfoldloven mangler i oversikta i planprogrammet kap 3 "Lovverk og overordna føringer".
- Byutvikling skal gi oss en felles møteplass for befolkningen, men kan ikke være utelukkende definert av handelsstandens interesser – bør prioritere grønne lunges. Skeptisk til måten Leira handelsområde blir bygd ut på – ingen trær, en grå livløs masse preget av asfalt, glass og betong.
- Savner en klarere presisering av innhold i avsnittet Miljø, energi og klima. Viser til anbefalinger hentet fra rapporten «Naturmangfold 2020..»
- Næringsutvikling:, regenerative næringer – eks prioritere restaurering av eldre trebygg, permakulturelt landbruk og regenerativt skogbruk.

Punkt om naturmangfoldloven tas med inn i planprogrammet under "Lovverk". Det er gjort tilføyninger i avsnittet "miljø, energi og klima" som hensyntar de øvrige punktene.

Direktoratet for mineralforvaltning

- Kommunen bør vurdere om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad sikrer god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser
- Anbefaler å ta inn temaet mineralressurser i samfunnsdelen

Punkt om mineralressurser tas med inn i planprogrammet under "Miljø, energi og klima".

Jordvernalliansen i Innlandet

- Mener Nord-Aurdal kommune er tjent med å tilrettelegge for et aktivt og omfattende jordbruk

- Bolig- og næringsutvikling bør ikke planlegges på dyrket mark
- Jordvern bør inn som eget tema/kapittel

Punkt om jordvern tas med inn i planprogrammet under “Miljø, energi og klima”. De øvrige momentene tas også med som innspill i det videre planarbeidet med samfunnsdelen, men uten at planprogrammet endres.

DNT Valdres

- Klima, naturmangfold og naturmiljø
  - Innføre begrepet «arealnøytralitet» og sette mål for dette
  - Etablere fjellgrenser
  - Utvikling mot klimanøytralitet

Det er gjort tilføyninger i avsnittet “miljø, energi og klima” i planprogrammet som hensyntar punktene. Innspillene tas for øvrig med inn og vurderes ved utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel.

Fjellgrense nettverket

- Langsiktig plan og rammer for hytteutbygging med arealnøytralitet.
- Bevare urørt natur.

Det er gjort tilføyninger i avsnittet “miljø, energi og klima” som hensyntar punktene. Innspillene tas for øvrig med inn og vurderes ved utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunalt råd for brukervedvirkning (KRB) og Nord-Aurdal ungdomsråd

Planprogrammet ble lagt fram i kommunalt råd for brukervedvirkning og ungdomsrådet 18.01.22. Begge rådene ønsket å aktivt bli involvert i workshops vedrørende utarbeidelsen av plandokumentet. Det var videre et ønske om at samfunnsplanen skulle være et kort, presist og leservennlig dokument.

Innspillene fra rådene tas med inn i planprogrammet under «Viktige tema for samfunnsplanen» og «Foreløpig plan for medvirkning».

Vurdering:

Det har kommet inn mange nyttige innspill til planprogrammet og selve planen. Innspill som går direkte inn i prioriterte punkter i planprogrammet på høring, vil bli tatt med videre inn i prosessen når plandokumentet skal utarbeides. En del innspill går direkte på arealplanen – disse tas med som generelle innspill på hvilke områder det er ønskelig med eksempelvis bolig/næring/fritidsboligutvikling.

Mange av innspillende går på boligutvikling, fritidsboligutvikling og utvikling av regionsenteret Fagernes – Leira. Alle disse er i planprogrammet foreslått som prioriterte tema i samfunnsdelen.

Andre aktuelle innspill; eks drikkevann, samfunnssikkerhet/beredskap, bolig for velferd mm. er allerede nevnt som aktuelle temaer i planprogrammet.

Det er stort språk på innspillene fra næringsaktører på Fagernes og Leira, samt regionale myndigheter når det gjelder detaljhandel/rollefordeling. Innspillene viser at det er viktig med en tydelig politisk retning på dette området. Samfunnsdelen bør gi klare føringer for den kommende revidering av arealdelen.

Fritidsboligutvikling sett opp mot klima- miljø og energihensyn, spørsmål om arealnøytralitet, vern, fjellgrenser mm, er et temaområde som engasjerer, og som samfunnsdelen bør ha et klart fokus på.

Det er generelt et stort engasjement fra mange ulike organisasjoner og aktører, og et ønske om at det legges opp til en bred medvirkningsprosess. Hvordan samfunnsplanen utformes, er viktig for hvor brukervennlig planen blir. En for kort og upresis plan vil fort kunne gi rom for mye tolkning, og man risikerer å utelate viktige fagfelt. Motsatt vil en for detaljert plan være lite tilpasningsdyktig for endringer som skjer, og blir fort langtekkelig og lite leservennlig.

Kommunedirektøren anbefaler at det legges opp til en utforming der tydelige mål og strategier får hovedfokus i dokumentet. Lange utredninger om dagens situasjon, informasjon om de kommunale tjenestene ol. tas ikke med i dokumentet, da dette er godt belyst i andre kommunale dokumenter, eks økonomiplanen og kommunedelplanene.

Administrasjonen vurderer at vedlagte planprogram gir gode føringer for videre arbeid med kommuneplanens samfunnsdel, og anbefaler at planprogrammet vedtas.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

Kommunestyret 07.04.2022:

Behandling:

Tilleggsforslag 1, foreslått av Ragnhild Strømmen Strand, Senterpartiet

Det legges inn to tilleggspunkt i planen:

1. Landbruksbasert næringsutvikling

Nord – Aurdal kommune skal arbeide for et levedyktig landbruk ved å legge til rette for en rasjonell og variert bruksstruktur og gjøre det attraktivt for alle, også nye og unge brukere, å satse på landbruket. Vi skal motivere bøndene til å investere i driftsbygninger og gjennomføre tiltak som styrker og motiverer den aktive stølsdrifta og bruken av utmarksbeita.

2. Et attraktivt Nord- Aurdal med gode lokalsamfunn i hele kommunen

Tilleggsforslag 1: Enstemmig

Forslag til vedtak med tillegg: Enstemmig

KS- 028/22 Vedtak:

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

Det legges inn to tilleggspunkt i planen:

1) Landbruksbasert næringsutvikling

Nord – Aurdal kommune skal arbeide for et levedyktig landbruk ved å legge til rette for en rasjonell og variert bruksstruktur og gjøre det attraktivt for alle, også nye og unge brukere, å satse på landbruket. Vi skal motivere bøndene til å investere i driftsbygninger og gjennomføre tiltak som styrker og motiverer den aktive stølsdrifta og bruken av utmarksbeita.

2) Et attraktivt Nord- Aurdal med gode lokalsamfunn i hele kommunen